N°. 261. 1859.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is in het jaar; die van de Courant alleen ƒ 20 en die van het Bijblad alleen ƒ 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

DONDERDAG 3 NOVEMBER.

NEDERLANDEN.

Bij Koninklijk besluit van 30 October 1859, n°. 65, is aan den heer *F. J. de Fremery*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van surnumerair bij het vak der posterijen, en is voorts benoemd tot surnumerair bij het vak der posterijen de heer *N. J. A. C. Stoelegrebel*, wonende te Rotterdam.

Bij Koninklijk besluit van 30 October 1859, n°. 66, is aan den heer *O. C. van Koetsveld*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van surnumerair bij het vak der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen.

Bij Koninklijk besluit van den 30sten October 1859, n°. 69, is aan den heer *W. F. Steenstra Toussaint*, laatstelijk eersten stadsgeneesheer te Samarang, thans met verlof hier te lande, op het daartoe door hem gedane verzoek, een eervol ontslag verleend uit 's lands dienst, en zulks met ingang van 1°. Februarij 1860.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

Met den 14den November 1859 zal, naar de bepalingen van het Koninklijk besluit van 23 November 1858, n°. 71, aan 's Rijks Munt te Utrecht aangevangen worden met het kosteloos onderwijs in de Essaaikunde. Degenen, die de lessen wenschen bij te wonen, behooren zich daartoe schriftelijk tot het Muntcollegie te wenden. Om daartoe te worden toegelaten moet men den leeftijd van 18 jaren bereikt hebben; bij het voorafgaand examen, dat op Zaturdag den 12den November bevorens, des voormiddags ten 10 ure, ter raadzaal van het collegie, ten overstaan van hetzelve zal worden afgenomen, bewijs geven van voldoende vorderingen in de vakken die, krachtens art. 1 der wet van 13 Augustus 1857 (*Staatsblad* n°. 103), tot het meer uitgebreid lager onderwijs behooren, alsmede in de beginselen der natuur- en der scheikunde; en twee jaren werkzaam geweest zijn aan een kantoor van waarborg.

Van de laatste voorwaarde kan vrijstelling worden verleend aan hen die tot essaijeurs voor den handel of het fabriekwezen wenschen te worden opgeleid, mits daarvan bij het verzoek blijke.

Na het einde van den cursus, die in acht maanden tijds afloopt, en mitsdien in de tweede helft van Julij 1860, zal, doch ook aan degenen die het onderwijs niet hebben bijgewoond, gelegenheid worden gegeven tot aflegging van het examen, bedoeld in art. 7 der wet van 1 Junij 1850 (*Staatsblad* n°. 25) en bij art. 53 der wet van 18 September 1852 (*Staatsblad* n°. 178).

's Gravenhage, den 31sten October 1859.

De Minister van Finantien,
VAN BOSSE.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIE.

Het *Dresdener Journal*, hetwelk aan de regering van het koningrijk Saksen tot officieel orgaan dient en omtrent de diplomatieke aangelegenheden van Europa somtijds goed onderrigt is, verzekert dat Engeland zich in de tegenwoordige omstandigheden bereid heeft verklaard om zonder eenig beding eenen vertegenwoordiger naar een tot regeling van Italie's zaken te houden congres te zenden, en dat het congres waarschijnlijk te Parijs zal bijeen komen.

De *Patrie*, een ministerieel dagblad van Parijs, zegt dat Engeland hoogst waarschijnlijk aan het congres zal deel nemen, maar dat het congres in allen gevalle, ook zonder Engelands deelneming, zal worden gehouden.

Uit de taal van de *Morning Post*, lord Palmerston's orgaan, is op te maken dat er in het Italiaansche vraagstuk werkelijk eene toenadering tusschen de kabinetten van Londen en Parijs heeft plaats gehad. Dat blad geeft in zijne twee jongst ontvangen nommers te kennen, dat de bekende brief van Keizer Napoleon aan Koning Victor Emanuel aanneemlijke beginselen voor de regeling der Italiaansche aangelegenheden stelt, dat het zeer moeijelijk of onmogelijk zal zijn het daarin vervatte plan geheel te verwezenlijken, maar dat dit een onderwerp van nader overleg tusschen de mogendheden kan uitmaken.

— Het Sardinische regeringsblad behelst een koninklijk besluit, waarbij de minister van finantien gemagtigd wordt om eene hoeveelheid inschrijvingen op het grootboek der gevestigde staatsschuld, ten bedrage van vier millioen francs rente, bij wijze van openbare veiling te gelde te maken.

— Uit een artikel van het officiele dagblad der regering van Modena blijkt, dat de gevangenen, welke de Hertog bij zijne vlugt naar het Oostenrijksche grondgebied heeft medegenomen en in de Oostenrijksche gevangenissen van Mantua heeft doen opsluiten, aldaar nog gevangen gehouden worden. In Oostenrijksche dagbladen is gezegd dat die personen slechts acht of tien in getal waren en dat zij zich aan het vermoorden van eenen priester en aan andere zware misdrijven hadden schuldig gemaakt. In het Modeensche dagblad wordt thans, met aanvoering van naamlijsten en andere officiele bewijsstukken, volgehouden dat zij tachtig in getal zijn en meestal wegens politieke redenen vervolgd en gevangen gezet waren. Het blad betoogt verder dat die handeling van den Hertog met de eerste beginselen van het staatsregt in strijd is, en meent dat alleen lage wraak- en heerschzucht hem daartoe hebben kunnen drijven.

— In Toscana is dezer dagen een geheim genootschap ontdekt, hetwelk zich noemde »de vereeniging van verdedigers van den katholijken apostolischen heiligen Roomschen Stoel en van het keizerlijke en koninklijke huis van Lotharingen." Het stelde zich ten doel, de omver geworpen regering in Toscana en de Romagna te herstellen; het bestond uit eenige aanzienlijke personen en uit eenige lieden van de laagste volksklassen, welke voor hunne diensten een dagloon uit de kas der vereeniging ontvingen. Het had een plan gevormd om door gewapende bewegingen en volksoploopen eene contra-revolutie te bewerken; maar de Toscaansche regering werd door eenen van de zaamgezworenen daarmede bekend gemaakt, en nam dadelijk zonder ophef maatregelen om den toeleg te verijdelen. In den nacht tusschen 20 en 21 October deed zij zes personen deswege vatten, waaronder twee mannen van aanzien waren. Volgens berigt uit Florence van 25 October zouden twee of drie van de gearresteerde personen spoedig weder op vrije voeten worden gesteld, en tegen de overige eene regelmatige regtsvervolging worden aangevangen. Onder de voorstanders der regering vleide men zich met de gedachte dat de zamenzwering daarmede vernietigd was.

Een bij de *Indépendance Belge* ontvangen schrijven uit Florence van 26 October, afkomstig van eenen voorstander der Italiaansche bewegingspartij, spreekt evenwel met groote bezorgdheid van de bemoeijingen der aanhangers van de omver geworpen regeringen. » Kon Italie nog eenigen tijd in zijnen tegenwoordigen toestand blijven, dat is rustig, eenstemmig en gewapend (zoo schrijft hij) dan zou de vorige orde van zaken door geen congres of conferentie hersteld kunnen worden. Maar die eenstemmigheid en rust en de goede geest der krijgsmagt worden heimelijk ondermijnd door den geest van reactie, welke zich toerust om de geledene nederlaag te herstellen en ons welligt in eenen burgeroorlog zal storten. Te Parma, te Modena en Bologna ziet men zorgbarende verschijnselen van de woelingen der reactionaire partij, maar vooral ook hier te lande. Op het platte land van Toscana zijn de pastoors en eenige invloedrijke edellieden schier openlijk voorde herstelling der vorige orde van zaken werkzaam. De regering draagt daarvan kennis, maar wegens het groote aantal personen welke daarin de hand hebben, en wegens den rang van sommigen hunner, acht zij niet raadzaam maatregelen te nemen welke de bevolking in onrust zouden brengen en de gevreesde botsing welligt juist zouden bespoedigen."

— Een groot aantal ingezetenen van het Venetiaansche wijken naar elders, vooral naar Piemont, ten einde zich aan het gezag der Oostenrijksche overheden te onttrekken. Een ministerieel blad van Turyn, de *Indipendente*, verzekert dat het aantal der alzoo uitgeweken ingezetenen sedert het begin dezes jaars 40,500 bedraagt, en zegt dat deze opgave uit een officieel verslag der regering van Venetie geput is.

FRANKRIJK.

Er zijn nu reeds acht en veertig Fransche aartsbisschoppen en bisschoppen, welke openlijke verklaringen ter handhaving van 's Pausen wereldlijk gezag hebben uitgevaardigd. Eenige daarvan zijn vertaald en in andere landen, met name in Duitschland, Italie, Spanje en Ierland, verspreid.

— Een te Caen uitkomend dagblad, *le Moniteur du Calvados*, behelst het volgende berigt uit Dives, waaruit blijkt dat de aanstalten tot versterking der Fransche kust ijverig worden voortgezet.

» De werkzaamheden, welke op last van ons gouvernement door het bestuur van het zeewezen op de kust van het Kanaal aangevangen zijn, zullen eerstdaags in deze omstreek vele handen bezig houden. Er wordt eene elektrische telegraaphlijn van Caen naar en verder langs de kust aangelegd; de palen zijn reeds geplaatst; de geleidraden zullen onverwijld worden gespannen, en te Cabourg alsmede te Beuzeval (twee vlekken aan de kust) zal een telegraaphkantoor worden gevestigd. Te Cabourg zal eene voorheen aangelegde maar verwaarloosde batterij hersteld, en een magazijn van timmerhout voor 's lands oorlogsschepen gevestigd worden. Ook zal er aan de uitmonding van het riviertje de Dives een lichttoren worden gebouwd.

» Te Beuzeval hebben de ingenieurs de laatste hand aan de plannen voor het bouwen van een fort gelegd; en men zal er binnen weinige dagen overgaan tot het herstellen der kustbatterij, welke tijdens het eerste keizerrijk een groot aantal Fransche schepen tegen de hen vervolgende Engelschen beschermde. Ook aan de vergrooting der haven van Dives wordt met kracht gearbeid."

ENGELAND.

Zaturdag jl. is te Liverpool aan lord Derby en de overige leden van het vorige kabinet door conservative ingezetenen van die stad en van de omstreek een openlijk gastmaal aangeboden. Het doel dezer feestelijke bijeenkomst was, de eendragt en kracht der tory-partij te doen uitkomen. Lord Derby verscheen daar met lord Malmesbury, lord Chelmsford, den heer Disraëli, lord Eglintoun, den heer Pakington, lord Stanley, allen staatsmannen die hun proefstuk hebben afgelegd en zich onder zijnen aanhang scharen, zoodat hij gezegd kon worden de kern van een nieuw kabinet gereed te hebben. In eene door hem aan den feestdisch gehouden toespraak nam hij als eene uitgemaakte en ook door de tegenpartij erkende daadzaak aan, dat de conservative partij thans de volstrekte meerderheid van het Lagerhuis uitmaakt. Hij zeide dat hij niet wenschte het whig-kabinet dadelijk te zien aftreden, en dat hij zich niet weder, als vroeger, zou laten overhalen om het bewind met eene ongenoegzame meerderheid te aanvaarden, maar hij besloot zijne toespraak met deze vermaning tot de aanwezigen te rigten:

» Het lot der groote partij, welke mij met haar vertrouwen vereert, ja het lot van ons land, hetwelk van de magt en den bloei der conservative partij onafscheidelijk is, ligt in uwe hand, is afhankelijk van uwe geestkracht, van uw vertrouwen op uwe leiders, van uwe eendragt. Gij behoort die flaauwhartigheid, waardoor uwe bemoeijingen tot nog toe verlamd zijn, af te leggen. Gij behoort het vaste besluit te vormen, dat er een conservatief bewind hier te lande wezen zal, en het doel van uw streven behoort te zijn te bewerken dat de conservative beginselen in het bestier onzer openbare aangelegenheden heerschen."

Opmerking verdient nog, dat lord Derby Harer Majesteits gouvernement vermaande om aan een congres tot regeling van Italie's zaken niet deel te nemen, en dat lord Malmesbury, de gewezen minister van buitenlandsche zaken, » de onuitsprekelijke waarde van een hartelijk bondgenootschap tusschen Engeland en Frankrijk" verkondigde.

— De aartsbisschop van Armagh, primaat der katholijke kerk van Ierland, heeft in het laatst der vorige week de geestelijken en de geloovigen van zijne dioecese bij een mandement vermaand om voor den Paus te bidden. » Wij achten het onzen pligt — zegt de praelaat onder meer — met de overige bisschoppen der kerk onze stem voor het wereldlijk gezag van den Heiligen Stoel te verheffen, des te meer daar eenige van de voornaamste staatsmannen van het Britsche rijk onder de bitterste vijanden der wereldlijke souvereiniteit van den Paus behooren. Zij schijnen te denken dat nu de tijd is gekomen om aan Zijne Heiligheid wraak te oefenen voor de wederoprigting der hiërarchie in Engeland." De praelaat wijst verder op lord John Russell, Harer Majesteits tegenwoordigen minister van buitenlandsche zaken, en herinnert dat deze staatsman zich in der tijd openlijk en scherp tegen de herstelling der Roomsch-katholijke hiërarchie in Engeland heeft verklaard.

TURKIJE.

Volgens een schrijven uit Konstantinopel van 21 October jl. heeft de Sultan het vonnis, waarbij de generaal Hussein Pascha en de scheik Ahmed Effendi als hoofdaanleggers der onlangs ontdekte zamenzwering ter dood veroordeeld zijn, zoo ver hen betreft bekrachtigd, maar de andere wegens die zamenzwering ter dood veroordeelde personen begenadigd. Doch dit besluit des Sultans is nog niet officieel bekend.

Hetzelfde schrijven zegt, dat het lot der twee genoemde mannen, welke bij de volksmenigte te Konstantinopel zeer gezien zijn, er algemeene deelneming wekte, en wederspreekt het berigt dat er een groot aantal personen, als betrokken bij de zamenzwering, door de Turksche overheid heimelijk ter dood gebragt zijn.

CHINA.

Volgens een bij het Parijsche *Journal des Débats* ontvangen schrijven uit Shanghai van 1 September jl. waren in China zonderlinge geruchten in omloop: men zeide er, dat het keizerlijke gouvernement alle middelen aanwendde om de bevolking tegen de Westerlingen in het harnas te jagen, en dat, wanneer er eene Engelsche en Fransche krijgsmagt kwam om de op den Peiho geleden nederlaag te herstellen, de gansche bevolking te wapen zou loopen om de buitenlanders te weren, zoodat de Engelschen en Franschen alsdan eenen ernstigen oorlog zouden hebben te voeren.

Een te Shanghai in het Engelsch uitkomend dagblad, de *North China Herald*, behelst een besluit van het keizerlijke gouvernement van China, waarbij kennis van de bekrachtiging van het tusschen de Vereenigde Staten en China gesloten verdrag wordt gegeven. Dit stuk toont, hoe de jongste gebeurtenissen door het Chinesche gouvernement beschouwd worden; het is op den 9den Augustus jl. gedagteekend en luidt aldus:

» In het vorige jaar zijn de schepen van de Engelschen in de haven van Tien-tsing gekomen en hebben er op onze troepen gevuurd. Uit dien hoofde hebben wij den vorst Khorschin Sang-Kolinsin gelast Ta-Kou goed te versterken. Kweiliang en Hwoshama hebben te Shanghai aan de gezanten der onderscheiden natien, welke gekomen waren om de ratificatien der verdragen uit te wisselen, gezegd dat Ta-Kou versterkt was en dat zij in de noodzakelijkheid zouden zijn om eenen omweg langs de haven van Pehtang te maken.

» Doch de Engelschman Bruce, welke in de vijfde maan te Tien-tsing is gekomen, heeft de eerste met Kweiliang en diens ambtgenoot aangegane overeenkomst niet nageleefd, maar zich met geweld eenen weg tot in de haven van Ta-Kou gebaand en aldaar onze verdedigingsaanstalten vernield. Op den 24sten dag van de vijfde maan [dat is de 24ste Junij] hebben onze soldaten niet geschoten, hoewel de Engelsche schepen tot Kikautan waren doorgedrongen en de tusschen de slagboomen gespannen kettingen hadden verbroken. Den 25sten hebben tien Engelsche stoombooten meer dan tien ijzeren palen, behoorende tot de afsluiting der rivier, uit den bodem gerukt; en alle hebben roode vlaggen geheschen, hetgeen het sein tot het gevecht was. De gouverneur-generaal van de provincie Chih-li, Hang-Fuh, heeft eenen brief aan de overheid van Tien-tsing gezonden; doch de Engelschen wilden dien niet aannemen en dreven de stoutheid zoo ver, dat zij begonnen de forten te beschieten. Onze troepen hebben geantwoord, verscheiden schepen in den grond geschoten en verscheiden honderden soldaten, welke aan land kwamen, gedood.

» Alzoo hebben de Engelsche troepen zich zelven eene nederlaag op den hals gehaald; aan den kant van China is de goede trouw in geenen deele geschonden.

» Onderwijl heeft de gezant der Vereenigde Staten, John Ward, zich aan de belofte, welke hij aan Kweiliang en diens ambtgenoot gedaan had, gehouden; hij heeft zich naar de haven van Pehtang begeven en er vergunning gevraagd om in de hoofdstad te komen ten einde een schrijven van zijn gouvernement te overhandigen. Wij hebben alzoo vergunning gegeven om hem tot het overhandigen van eenen brief te Peking toe te laten; en de door den Amerikaanschen gezant John Ward aan Kweiliang en Hwoshama gezonden brieven, welke ons door onze ministers waren voorgelegd, heden doorloopende, vinden wij ze in eene zoo eerbiedige en opregte taal vervat, dat wij den bedoelden gelastigde gemagtigd hebben om den brief, met welks overbrenging hij door zijn gouvernement belast is, te overhandigen aan Kweiliang en Hwoshama, welke gezonden zijn om denzelve te ontvangen.

» Wat betreft de bekrachtiging van het verdrag, eigenlijk zou de gezant tot het uitwisselen daarvan naar Shanghai moeten terugkeeren; doch lettende op de lange reis, welke hij heeft gedaan, geven wij aan Hang-Fuh magtiging om het zegel op het verdrag te zetten en de bekrachtiging uit te wisselen, opdat er van den dag der bekrachtiging af voor altijd vrede en handelsverkeer zij. Zoo toonen wij, hoe zeer wij wenschen aan de van verre gekomen lieden teedere zorgvuldigheid te bewijzen en hoe zeer wij eerlijkheid en goede trouw waarderen.

» Kweiliang en Hwoshama moeten aan den gezant John Ward te kennen geven dat zulks ons welbehagen is. Eerbiedigt dit!"

NASCHRIFT.

PARIJS, 2 November. De *Moniteur* berigt dat de Hertog van Padua wegens zijnen gezondheidsstaat zijn ontslag als minister van binnenlandsche zaken gevraagd en bekomen heeft, en dat in zijne plaats de heer Billault, lid van den Senaat van Frankrijk, tot hoofd van dat departement is benoemd.

FRANKFORT, 2 November. Hier wordt stellig verzekerd dat al de groote mogendheden zich thans bereid hebben verklaard om deel te nemen aan een congres tot regeling van Italie's zaken, voor welks beraadslagingen de grondslagen door Frankrijk en Oostenrijk in onderling overleg ontworpen zouden zijn. Men voegt er bij, dat de plaats, alwaar het congres zal zamenkomen, nog niet gekozen is.

LONDEN, 2 November. De *Times* verlangt dat de oorlog tegen China, het zij met of zonder Frankrijks medewerking, in de maand Maart eerstkomende aangevangen en met alle mogelijke kracht en spoed doorgezet worde.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den* 2*den November* 1859.

Van regeringswege wordt heden aan de kamer van koophandel en fabrieken te Amsterdam, ter verdere mededeeling aan de kamers te Rotterdam en Dordrecht, verzonden een verslag, met bijlagen, nopens de handels- en nijverheidsbetrekkingen van Oostenrijk, over de maand September 1859.

VERSLAG, *uitgebragt door de provinciale commissie van landbouw in Friesland, omtrent den oogst in die provincie.*

Tarwe. De berigten omtrent de tarwe luiden, met uitzondering van het 10de kanton, over het geheel gunstig. Wel is de tarwe nog niet overal geheel afgedorscht; doch te oordeelen naar hetgeen afgedaan is, rekent men dat de opbrengst zal zijn van 18 tot 30 mudden per bunder. De qualiteit is over het geheel goed te noemen, ook is het stroo lang. De zomer-tarwe werd weinig uitgezaaid, doch waar dezelve werd verbouwd, verkreeg men gunstige resultaten. Men schat de opbrengst op ongeveer 24 mudden per bunder.

Rogge moet over het geheel als matig gelukt aangemerkt worden, daar de opbrengst tusschen de 18 en 25 mudden zal zijn. De droogte heeft hierop nadeeligen invloed uitgeoefend. Vooral was zulks het geval op de zandgronden, waar rogge bijna het hoofdproduct is. Men rekent algemeen, dat de bunder daar niet meer dan 12 à 14 mudden zal opleveren; bij uitzondering van 18 tot 20 mudden. De korrel schijnt over het geheel klein te zijn uitgevallen, doch de lengte en hoedanigheid van het overvloedige stroo wordt geroemd.

Garst. Algemeen beschouwt men de garst als slecht gelukt, op enkele plaatsen als geheel mislukt, als blijvende de opbrengst beneden 1/3 van een gewonen oogst. Het stroo is op sommige plaatsen lang en overvloedig, op andere plaatsen daarentegen kort gebleven. De korrel is klein en vooral in verhouding tot het stroo slecht uitgedijd. Men rekent dat dit graangewas omstreeks 36 mudden per bunder zal opleveren.

Haver. De haver schijnt vrij algemeen slechte uitkomsten te zullen geven, daar men uit de zand- zoowel als uit de kleistreken meldt, dat de opbrengst wel beneden de helft van een gewonen oogst zal blijven, dat het stroo kort is gebleven, alles zeker ten gevolge de beschadiging door insekten aan de uitgezaaide korrel aangebragt, zoodat men op de meeste plaatsen rekent niet meer dan 25 mudden per bunder te zullen oogsten. Alleen in het 2de kanton schijnt de haver betere uitkomsten te zullen geven, wel niet zoo als het te velde staande gewas in het begin van den zomer deed vermoeden, maar toch schat men daar de gemiddeld beschot op 48 mudden per bunder.

Koolzaad. Omtrent deze vrucht loopen de berigten zeer uiteen, want terwijl in een enkel kanton op eene ruime opbrengst wordt gerekend, en in een ander kanton het koolzaad als minder gelukt wordt opgegeven, meldt men uit andere oorden, dat het koolzaad tamelijk goed is uitgevallen, daar de korrel wel klein maar uitmuntend van deugd is. Het gemiddeld cijfer van opbrengst zal zijn 24 mudden per bunder.

Vlas. Ofschoon in sommige oorden van dit gewest, het vlas niet de gewenschte lengte heeft bereikt, ademen echter alle berigten, met uitzondering van die uit het 2de kanton, waar het vlas niet dan middelmatig is gelukt, tevredenheid over de uitkomsten welke dit gewas reeds heeft gegeven en nog belooft te zullen geven. Immers bij voldoende opbrengst is het vlas zelf uitmuntend van deugd en goed van kleur, terwijl de hoeveelheid zaad voldoende is.

Cichorei. Ofschoon men hiervan uit hoofde den nog niet afgeloopen oogst weinig kan melden, rekent men toch algemeen dat dit gewas ten gevolge der aanhoudende droogte niet dan zeer middelmatige uitkomsten zal geven. Uit die streken waar de meeste cichorei wordt verbouwd

beneden, meldt men dat de wortels schraal en kort zijn, terwijl in andere oorden de laatst gevallen regens nog gunstigen invloed op de wortels schijnen te hebben uitgeoefend, daar men berigt, dat dezelve zich ten gevolge daarvan zeer hebben uitgezet, zoodat men daar hoopt 18,000 à 20,000 Ned. ponden per bunder te zullen oogsten.

Erwten. Algemeen luiden de berigten omtrent den verbouw van de verschillende erwtesoorten, zoowel op tuin- als bouwlanden gezaaid, niet bijzonder gunstig, daar bijna overal de opbrengst middelmatig of minder dan middelmatig wordt genoemd. De 2de en 4de kantons maken hierop eene uitzondering, daar zelfs dit gewas daar buitengewoon goed schijnt te zijn geslaagd, zoodat men daar erwten in groote hoeveelheid en van beste qualiteit heeft ingeoogst.

Boonen. Alleen in het 7de kanton zijn de boonen tamelijk geslaagd. Van elders luiden de berigten zonder onderscheid ongunstig, als hebbende de boonen op sommige plaatsen weinig, op andere beneden het middelmatige opgeleverd. De peulmade schijnt ook aan de vrucht zelve veel nadeel te hebben berokkend, daar de meeste boonen geschonden en gedeeltelijk uitgevreten uit de peul te voorschijn komen.

Aardappelen. Op de zandgronden schijnt dit gewas het minst te zijn geslaagd. In de hooge zavelige kleistreken, waar de bekende ziekte niet in die mate als wel elders heeft geheerscht, hoopt men ongeveer 180 mudden per bunder te oogsten. Over het geheel rekent men dat de opbrengst niet meer dan middelmatig zal zijn. De qualiteit van de niet door de ziekte aangetaste knollen zal wel goed zijn. De late aardappelen hebben overal van de ziekte geleden, welke met de aanhoudende droogte zeker oorzaak zal zijn, dat er zoo veel bonte en kleine gevonden worden, welke moeten worden uitgeschift en dus niet onder de opbrengst kunnen worden gerangschikt.

Gras- en hooilanden. De hooioogst is zonder onderscheid overvloedig geweest, vooral in die streken zoo als de 6de en 11de kantons, waar men niet anders dan wei- en hooilanden aantreft. De droogte tijdens den hooioogst was wel oorzaak, dat het hooi uitmuntend gewonnen werd, maar tevens dat het nieuwe gras in de afgeweide en afgehooide landen weinig groeide, zoodat men hier en daar in Augustus genoodzaakt was het vee te stallen. De later gevallen regens zijn echter oorzaak dat het vee thans en reeds sedert eenigen tijd voldoend voedsel in de weilanden kan vinden.

Kanariezaad. Voor zooveel betreft de kleine perceelen, welke men reeds heeft afgewerkt, wordt de aanvankelijke verwachting overtroffen. De knop schijnt zich in evenredigheid van de geringe hoeveelheid kort stroo goed te hebben ontwikkeld, zoodat men hoopt op een beschot van 20 mudden per bunder.

Volgens eene mededeeling van Zr. Ms. consulaat-generaal te Napels is aldaar den 10den dezer eene quarantaine-verordening uitgevaardigd, houdende:

1°. dat de schepen, komende uit de havens van Syrie, welke laatstelijk in het geheel niet werden toegelaten, eene observatie-quarantaine van 15 dagen zullen moeten houden, onder verpligting om de aan boord hebbende goederen in het Lazaret van Nisida aan eene zuivering te onderwerpen;

2°. dat de schepen, komende uit alle Ottomannische havens in Europa, welke bij verordening van 20 September jl. aan eene observatie-quarantaine onderworpen waren, vrijelijk zullen worden toegelaten.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

November en Oct.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
1	Boven-Rhijn	*Keulen*,	+ 37 22	+ 1.37	8 ure	"	0.12
1	Waal	*Nijmegen*,	+ 7.55	+ 1.33	8 "	"	0.03
1	Neder-Rhijn	*Arnhem*,	+ 7.66	+ 0.75	8 "	0.01	"
1	Geldersche IJssel	*Westervoort*,	+ 8.14	+ 0.77	8 "	"	"
31		*Maastricht*, (brug)	+ 42 53	+ 0.33	8 "	0.09	"
31	Boven-Maas	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 41.79	"	8 "	0.14	"
1		*Grave*,	+ 5.22	+ 0.37	8 "	0.08	"
1	Nieuwe Maas	*Brielle* H. W.	+ 1.04	"	6 u. 30 m.	"	0.03
		Brielle L. W.	+ 0.14	"	2 u. 0 m.	0.64	"

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden: vel 46—48 van het Bijblad II.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** De Audientie van den Minister van Binnenlandsche Zaken zal aanstaanden Zaturdag geen plaats hebben.

Provincie *Noordbrabant*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 18den November 1859, des voormiddags ten 10½ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 6de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het driejarig Onderhoud der defensive Inundatie-sluizen te Woudrichem en aan de Bakkerskil, in de provincie Noordbrant, ingaande met den 1sten Januarij 1860, om te eindigen met 31 December 1862.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, overeenkomstig § 30 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant, te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den vierden en derden dag vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur in het 6de district L. Rijsterborgh, en den Ingenieur J. Dirks, beiden te 's Hertogenbosch.

's Gravenhage, 24 October 1859.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN TETS.

Provincie *Noordbrabant*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 18den November 1859, des voormiddags ten 10½ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 6de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch worden Aanbesteed:

de opmaking van verzwakte gedeelten van de Bezinking in het Steurgat, over eene lengte van ongeveer 300 el, in de strekking der Kribwerken langs den linker oever der Nieuwe Merwede, onder de gemeente Werkendam, provincie Noordbrabant.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, overeenkomstig § 24 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant, te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den vierden en derden dag vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur in het 6de district L. Rijsterborgh, en den Ingenieur J. Dirks, beiden te 's Hertogenbosch, mitsgaders bij den Opzigter P. Mensert, te Werkendam.

's Gravenhage, 19 October 1859.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN TETS.

Provincie *Utrecht*.

HERBESTEDING.

Op Zaturdag, den 5den November 1859, des namiddags ten 2 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Utrecht, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 8ste district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Utrecht worden Herbesteed:

het maken van eene Geul in het linker rivierbed der Lek aan de Herden, uitmakende het 1ste perceel van het bestek n°. 119, dienst 1859.

Deze herbesteding zal geschieden volgens het evengemelde bestek, doch met de volgende wijzigingen:

1°. de besteding geschiedt bij inschrijving en opbod;

2°. de trekpenning, op de besteding te bepalen, is voor rekening van den aannemer;

3°. de tijdsbepaling voor de oplevering van het werk wordt gesteld op 1 Februarij 1860.

Het bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Utrecht, te Utrecht, en op alle zoodanige plaatsen alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen voor de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat en bij den Adspirant-ingenieur A. J. H. van Beusekom, te Utrecht, benevens bij den Opzigter J. van der Harst, te Vreeswijk.

's Gravenhage, den 21sten October 1859.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN TETS.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

Rif of Bank in den Indischen Oceaan.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, blijkens bekendmaking, voorkomende in het regeringsblad der *Kaapstad*, door den gezagvoerder van de Bark *Stree Raja Rajaswaree*, op zijne reis van *Mauritius* naar *Kurrachee*, een Rif of Bank ontdekt is in den *Indischen Oceaan*, niet aangewezen in de laatste editie (1855) van Walker's Kaart van den Indischen Oceaan. Het rapport van gemelden gezagvoerder luidt aldus:

„Zondags den 21sten November 1858, ten 7 ure 30 minuten, met ligte en veranderlijke koelte uit het Z. O., een zeer schoonen en bijzonder helderen avond, het schip omtrent twee mijlen per uur loopende, passeerden wij digt langs een *Rif* of *Bank* (echter meer vermoedelijk een Rif) eene reeks van geweldige brandingen, welke uit eene Oostelijke rigting opkwamen en juist het schip bereikten in een afslegtenden staat, deden het slingeren en sterk overhalen.

„De branding scheen zich uit te strekken in N. N. O. rigting omtrent eene mijl naar zee, terwijl rondom het schip de blijken aanwezig waren van het naderend gevaar.

„Het heeft mij leed gedaan, de diepte niet te hebben kunnen peilen, de zorg, om mijn schip zoo spoedig mogelijk buiten gevaar te brengen: belette mij dit in het eerste oogenblik, en wijl wij ons slechts omtrent een kwartier uurs in deze moeijelijke omstandigheden bevonden, schoot de tijd daartoe te kort.

„Volgens mijne gissing ligt het Rif op 11° 0′ 25″ *Z. Breedte*, en op 52° 0′ 2″ *Lengte Oost* van *Greenwich*."

's Gravenhage, den 27sten September 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van de belanghebbenden de navolgende bekendmakingen, als:

AMERIKA.

1°. *Lichttoren op kaap Look-out, kust van Noord-Carolina.*

Blijkens bekendmaking van het *Treasury Department, Office Lighthouse Board*, te *Washington*, is de *nieuwe lichttoren* op *kaap Look-out* (*Noord Carolina*) voltooid.

De toren heeft de gedaante van een *afgeknotten kegel*, is gebouwd van brik en van boven van eene *zwart geschilderde lantaren* voorzien.

De kleur des torens is *rood* en het brandpunt des lichts 156 *Engelsche voeten* boven den waterspiegel verheven.

De wachterswoning, zijnde een gedeelte van den ouden toren, is geschilderd met *roode* en *witte horizontale strepen.*

De lichttoestel is *catadioptriek lenticulair*, naar het stelsel van *Fresnel*, van de 1*ste grootte* en vertoont een *stilstaand licht* van *natuurlijke kleur*, bij gewoon weder op een afstand van 22 zeemijlen zigtbaar.

De lichttoren staat:
op 34° 37′ 20″ N. breedte, en
„ 76° 30′ 41″ lengte West van Greenwich.

Het licht op dezen nieuwen toren zal met zons-ondergang van den 1sten November dezes jaars voor het eerst ontstoken worden en daarna tot nadere aankondiging alle nachten branden.

2°. *Blussching van lichten langs de kusten van Louisiana en Texas.*

Blijkens bekendmaking van het *Treasury Department, Office Lighthouse Board*, te *Washington*, worden *na den* 1*sten November dezes jaars* de nagemelde lichten *niet meer ontstoken*, als:
het *licht* op den *lichttoren* in de *Barataria Baai*, op de kust van *Louisiana*,
en het *licht* op den *lichttoren* op *Corpus Christi*, op de kust van *Texas*.

's Gravenhage, den 1sten November 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Derde* trekking der *Eerste* Klasse van de 240ste *Staats-Loterij*, op Woensdag den 2den November 1859, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 12529 een prijs van 2000 gulden.
„ 9770 „ „ „ 1500 „

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. FRIESWIJK.

*** Op den 17den November a. s., des middags ten 12 ure, zal de Majoor, Garnizoens-kommandant te Harderwijk, ten behoeve van de aldaar op te rigten Garnizoens-broodbakkerij, op deszelfs Bureau, alwaar de Voorwaarden van heden af ter lezing liggen, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, publiek Aanbesteden:

4 (vier) Lasten Rhijn-tarwe, wegende minstens 77 Ned. pd. } de mud.
4 (vier) „ Jarige Zeeuwsche Tarwe, „ „ 74 „ „
2 (twee) „ Inland. of Pruissische Rogge, „ „ 72 „ „

De omslagen der Inschrijvingsbiljetten moeten met hetzelfde merk als de Monsters voorzien zijn, zullende de Biljetten en Monsters vóór het bepaalde uur op voormeld Bureau bezorgd moeten wezen.

Harderwijk, den 31sten October 1859.

De Majoor voornoemd,
M. W. SEELIG.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

Veiling te Amsterdam, *op Woensdag* 16 *November* 1859, *van:*

24004 kranj. en kans. Java-suiker, liggende aldaar;
1368 „ „ dito „ te Rotterdam;
3014 „ „ dito „ „ Middelburg.

Amsterdam, 19 October 1859.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Koninklijk besluit van den 26sten September 1859, n°. 50, is aan den Heer *Felix Theodor Ignatz Raab*, Handelsbediende, geboren te Osnabrug, wonende te Amsterdam, vergunning verleend zijnen geslachtsnaam te veranderen in dien van *Heymeijer*, met dien gevolge dat hij zich voortaan zal kunnen en mogen noemen en teekenen *Heymeijer*.

AANKONDIGING.

Mr. *Augustinus Cornelis Henricus Bakker*, Provinciaal Directeur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen in Overijssel, te Zwolle, heeft bij Request aan Zijne Majesteit den Koning verzocht Hoogstdeszelfs toestemming ten einde hij den geslachtsnaam *Geukama* bij den zijne moge aannemen, en hij en zijne wettige nakomelingen zich alzoo voor het vervolg mogen noemen en teekenen *Geukama Bakker*.

Waarvan bij deze afkondiging geschiedt overeenkomstig Art. 64 van het Burgerlijk Wetboek en ter voldoening aan de voorloopige beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Justitie, den 26sten October 1859, onder n°. 86 (2de Afdeeling) genomen, krachtens Zijner Majesteits appointement van 2 October 1859, n°. 91.

*** Op heden, den eersten November 1800 negen en vijftig, heb ik ondergeteekende *Jan Hendrik Braakman*, Deurwaarder bij het Kantongeregt Rotterdam, nommer twee, aldaar kantoor houdende in den Houttuin, wijk 11/209, ten verzoeke van *Dina van der Linde*, Echtgenoot van *Hendrikus Theodorus Lambrechts*, zonder beroep, wonende te 's Gravenhage, aan wie bij geregistreerde beschikking van de Arrondissements-regtbank te Rotterdam vergunning is verleend tot het doen der navolgende openbare oproeping, alsmede om daartoe kosteloos te mogen procederen, domicilie kiezende ten kantore van den haar bij dezelfde beschikking toegevoegden Procureur mr. *H. J. J. van Convent ten Oever*, in den Oppert, wijk 6, n°. 5, te Rotterdam, welke voor haar in regten zal optreden,

Gedagvaard:

Voornoemden *Hendrikus Theodorus Lambrechts*, laatst gewoond hebbende te Rotterdam, doch wiens tegenwoordig verblijf is onbekend,

mijn Exploit doende bij aanplakking van een afschrift dezes aan de voorname deur der Vergaderplaats van genoemde Regtbank en aan het Huis der gemeente te Rotterdam, voorts door plaatsing in de *Nederlandsche Staats-courant* en in de *Rotterdamsche Courant* en eindelijk bij overgifte van kopij dezes aan den heer Ambtenaar van het Openbaar Ministerie aan het Parquet en sprekende aldaar met den Edel Achtbaren heer mr. *A. Siewertsz van Reesema*, Substituut-Officier, die het origineel van dit Exploit met *gezien* heeft geteekend,

Om op Maandag den zevenden Februarij 1800 zestig, des voormiddags ten elf ure, te verschijnen, of iemand voor hem te doen opkomen ter Teregtzitting van de Arrondissements-regtbank te Rotterdam, in het Geregtsgebouw aan het Haagsche Veer aldaar; — ten einde:

aangezien de Eischeresse op den 12den Junij 1844 is gehuwd met den Gedaagde, met wien zij laatstelijk heeft gewoond te Rotterdam;

aangezien deze haar Echtgenoot den 5den Mei 1848, per het fregatschip *Admiraal van Heemskerk*, Kapitein *J. F. P. A. Abbema*, naar [illegible] is vertrokken;

aangezien na dien tijd, dus gedurende ruim elf jaren, van den Gedaagde geene berigten zijn ingekomen;

aangezien de Eischeresse belang heeft te procederen ter verkrijging der verklaring van Regtsvermoeden van des Gedaagden Overlijden, ten einde een ander Huwelijk aan te gaan,

Alsnog van zijn aanwezen te doen blijken, zullende, bij gebreke van dien, namens de Eischeresse worden geconcludeerd zoo als zij overeenkomstig de wet zal vermeenen te behooren. De kosten zijn gratis.

[Kosteloos.] BRAAKMAN.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

STAAT VAN NALATENSCHAPPEN, afkomstig van militaire gepensioneerden, berustende bij de Weeskamers te *Batavia* en *Samarang*, waarvan de saldo's, als minder dan f 250, bedragende, ingevolge Koninklijk besluit van den 24sten November 1849, n°. 81, door de daarop regt hebbende, onder overlegging van de vereischte bewijzen van erfregt, kunnen worden opgevraagd en ontvangen bij het Ministerie van Kolonien in *Nederland*.

Naam en voornamen der Erflaters.	Overleden te	Overleden den	Overleden als	Zuiver geld bedrag.
	Weeskamer te BATAVIA.			
Fenart, (J. B. J.)	Batavia	15 Jan. 1858	gegageerd adjud.-onder-officier	f 33[illegible]
	Weeskamer te SAMARANG.			
Daubignie, (François)	Samarang	10 Junij 1857	gegageerd soldaat	6[illegible]
Laureys, (Judocus Franciscus) (1)	idem	3 Dec. 1857	idem	3[illegible]
Heltman, (Johannes Gerardus)	idem	20 Nov. 1857	idem	14[illegible]
Maack, (Johan Joachim)	idem	14 Jan. 1858	idem	23[illegible]
Meiland, (Johannes) (2)	idem	23 Jan. 1858	idem	17[illegible]
Metz, (M.)	hospitaal te Salatiga	5 Dec. 1857	idem korporaal	6[illegible]
Haan, (Andries) (3)	Samarang	17 Febr. 1858	idem soldaat	8[illegible]

NB. De namen der ouders van de zonder testament overledenen onbekend.

(1) Geboren te Lokeren, 21 Augustus 1798.
(2) Geboren te Eger in Hongarije.
(3) Geboren te Venlo in Limburg.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

WOENSDAG 2 NOVEMBER 1859.

Amsterdam.

	pCt			
NEDERL. W. Sch.	2½	63⅞	64	63⅞
Dito dito	3	75¾	76	75¾
Dito dito	4	96⅝	96¾	—
Syndicaat	3½	—	—	—
Handel-maatsch.	4½	126¼	—	—
BELGIE. Bij *Roth. schild.*	2½	—	—	—
RUSL. Bij *Hope en C°.* 1798 en 1816	5	103½	—	—
Dito 1828–1829.	5	101½	—	—
Dito 1840.	4	80⅞	80¹³/₁₆	—
Stieglitz	4	—	—	—
Dito 1854.	5	90¼	—	—
Dito 1855.	5	99½	99¹¹/₁₆	—
Engelsche	4½	—	—	—

	pCt.		
SPANJE. Nieuwe 3°/₀ thans.	1¾	31⅛	31⅛
Amortisable.		—	—
Buitenlandsche	3	—	—
Binnenlandsche	3	40⁷/₁₆	40⅜
PORTUG. Te Lond.	3	43⁹/₁₆	—
OOSTENR. Metall. 1816–1852	5	53⁷/₁₆	53[illegible]
Dito Zilv. Nation.	5	57³/₁₆	57[illegible]
Dito Zilver 1849–1854	5	72¾	72[illegible]
Dito 1847–1852.	2½	28½	—
MEXICO. Londen.	3	—	—
GRENADA id.	2¾	—	—
VENEZUELA id.		—	—
Uitgestelde		—	—

Londen.

Consols.	3	pCt.	96¼
Mexico			—
Spanje	3	„	—
Dito	1¾	„	—
Venezuela			—
Uitgestelde			—
Grenada			—

Antwerpen.

Métalliek.	5	pCt.	[illegible]
Nat. Metalliek	5	„	[illegible]
Binnenl. Spanje	3	„	[illegible]
Spanje	1¾	„	[illegible]
Credit Prost.			[illegible]

Parijs.

Fr. rente	3	pCt.	69.80
Fr. Créd. Mob.			787
Binnenl. Spanje	3	„	—
Spanje	1¾	„	—
Russische Spoorwegen			—

Weenen.

Metalliek.	5	pCt.	[illegible]
Idem Nationaal			[illegible]
Wissel Londen.			[illegible]

Van Weenen is geene notering ontvangen.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.